

НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ О.О. БОГОМОЛЬЦЯ
Кафедра загальної і медичної психології

МЕТОДИЧНІ РОЗРОБКИ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ З
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ, СПЕЦІАЛЬНА ПЕДАГОГІКА»

Освітній рівень другий рівень вищої освіти - магістр
Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»
Спеціальність 225 «Медична психологія»

Автори:

док.психол.наук, професор **Філоненко М.М.**

канд.психол.наук, доцент **Гладун Т.С.**

Затверджено на засіданні кафедри загальної і медичної психології

Протокол № 2 від «12» вересня 2024 року

Завідувач кафедри загальної
і медичної психології,
професор

Матяш М.М.

Тема № 1. Спеціальна педагогіка як наука

(лекційне заняття – 2 години)

Мета: Ознайомлення з особливостями розвитку людини з обмеженими можливостями, особливості її становлення та соціалізації, як особистості, знаходження найкращих шляхів, засобів, умов для корекції та компенсації діяльності порушених органів, функцій та систем, освіти такої людини з метою її максимальної соціальної адаптації та інтеграції у суспільстві.

План лекції:

1. Спеціальна педагогіка, її об'єкт, предмет і завдання.
2. Основні категорії спеціальної педагогіки.
3. Підрозділи спеціальної педагогіки:

- олігофренопедагогіка
- тифлопедагогіка
- сурдопедагогіка

Ключові поняття: спеціальна освіта, особи із особливими освітніми потребами, дефектологія, логопедагогіка, тифлопедагогіка, сурдопедагогіка, корекція, реабілітація та абілітація.

Тема №2. Сучасна система освітньо-корекційних послуг

(лекційне заняття – 2 години)

Мета: Визначити принципи, покладені в основу організації спеціальних закладів для дітей, що потребують корекції психофізичного розвитку. Розглянуті показники розвитку дитини, які покладаються в основу диференційованої системи спеціальних закладів. Визначити мету різних типів закладів для дітей, що потребують корекції психофізичного розвитку, і шляхи її реалізації. Визначити завдання інтегрованого навчання, та у яких формах може здійснюватись інтегроване навчання. Розкрити поняття інклюзії та інклюзивної освіти.

План лекції:

1. Диференціація системи закладів для дітей, що потребують корекції психофізичного розвитку.
2. Можливості інтегрованої та інклюзивної освіти дітей, що потребують корекції психофізичного розвитку.
3. Індивідуальне навчання дітей з порушеннями психофізичного розвитку як

форма організації корекційно-педагогічного процесу.

4. Корекційна спрямованість як основний принцип організації навчання дітей з порушеннями психофізичного розвитку.

Ключові поняття: інтегроване навчання, інклюзія, діти з порушеннями психофізичного розвитку, корекційно-педагогічний процес,

Тема №3. Теоретичні основи та принципи спеціальної педагогіки

(лекційне заняття – 2 години)

Мета: Визначити, які основні предметні області виділяють в сучасній спеціальній педагогіці. Розглянути види класифікацій порушень, які використовуються в сучасній науці і практиці. Статистика найбільш значущих порушень, що утворюють основні контингенти суб'єктів спеціальної педагогіки.

План лекції:

1. Класифікації порушень в спеціальній педагогіці
2. Статистика спеціальної педагогіки.
3. Предметні галузі сучасної спеціальної педагогіки.

Ключові поняття: види класифікацій порушень, сучасна спеціальна педагогіка, освітньо-педагогічна класифікація, соціальна інтеграція, статистика спеціальної педагогіки.

Рекомендована література:

Основна:

1. Ванюк Д.В. Основи дефектології : навчально-методичний посібник для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 227 «Фізична терапія, ерготерапія» / Д. В. Ванюк [та ін]. – Запоріжжя : ЗДМФУ, 2023. – 133 с.
2. Дефектологія та спеціальна психологія: навчально-методичний посібник / укладач. Т. О. Гетьман. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. – с.
3. Колупаєва А. А. Навчання дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному середовищі : навчально-методичний посібник / А.А.Колупаєва, О.М. Таранченко. — Харків : Вид-во «Ранок», 2019. — 304 с.
4. Сергійчук О.М., Основи корекційної педагогіки: навчально-методичний посібник / О.М. Сергійчук, Ю.М. Багно, О.В. Плужник ; за ред. О.М. Сергійчук. — Переяслав : Видавництво, 2020. — 224 с

5. Спеціальна педагогіка : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів /О.В. Мартинчук, І.М., Маруненко, К.В. Луцько та ін. — К. : Київ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2017. — 364 с.

Додаткова:

1. Абизов Р.А. Онкоотоларингологія: лекції: навч. посіб. для лікарів-інтернатів і курсантів вищ. мед закл. освіти III–IV рівнів акредитації / Р.А. Абизов. – Київ: Книга плюс, 2001. – 267 с.

2. Бондар В.І., Синьов В.М. Актуальні проблеми розвитку освіти дітей з обмеженнями життєдіяльності: шляхи від інституалізації до інтеграції // Зб. наук. пр. Кам'янець-Подільського ун-ту ім. І. Огієнка. – Вип. 12. – [Серія соціально-педагогічна]. – Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2009. – С. 8–14.

3. Бочелюк В. Й., Турубарова А. В. Психологія людини з обмеженими можливостями. Навч. посіб.– Київ: Центр учбової літератури, 2011. – 264 с.

4. Давидюк М.О. Корекційна педагогіка: Хрестоматія. – Вінниця: ТОВ «Фірма «Планер», 2011. – 205 с.

6. Дефектологічний словник: навч. посіб. / За ред. В.І. Бондаря, В.М. Синьова. – Київ: «МП Леся», 2011. – 528 с.

7. Каут Н. М. Основи дефектології та логопедії : тексти лекцій / Наталія Каут. – Дрогобич : Редакційно-видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2012 р. – 372 с.

8. Конопляста С. Ю. Логопсихологія: навч. посіб. / С. Ю. Конопляста, Т. В. Сак // за ред. М. К. Шеремет. – К. : Знання, 2010. – 293 с.

9. Логопедія. Підручник. За ред. М.К. Шеремет. 2010. – 367с.

10. Логопедія / [В.В. Тарасун, С.Ю. Конопляста, В.О. Кондратенко та ін.]; за ред. М.К. Шеремет. – [2-е вид.]. – Київ: Видавничий Дім «Слово», 2010. – 672 с.

11. Миронова С.П. Корекційна психопедагогіка. Олігофренопедагогіка : підручник / С. П. Миронова. - Кам'янець-Подільський : К-ПНУ ім. І. Огієнка, 2015. - 311 с.

12. Основи дефектології та логопедії: збірник тестів з курсу «Основи дефектології та логопедії» для студентів денної та заочної форми навчання спеціальності 012 «Дошкільна освіта» / укладач О.М. Кас'яненко – Мукачево : МДУ, 2018. – 42 с.

13. Островська К.О. Аутизм: проблеми психологічної допомоги: [навчальний посібник] / К.О. Островська. – Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2006. – 110 с.

14. Психологія: підручник для студ. вищих навч. закл. / Ю.Л. Трофімов [та ін.]; ред. Ю.Л. Трофімов. – Вид. 6-е, стер. – Київ : Либідь, 2008. – 560 с.
15. Синьов В. М. Психологія розумово відсталості дитини: Підручник / В. М. Синьов, М. П. Матвєєва, О. П. Хохліна. – Київ: Знання, 2008. – 359 с
16. Синьова Є.П. Тифлопсихологія : підручник / Є. П. Синьова. – К. : Знання, 2008. – 365 с.
17. Скрипник Т.В. Феноменологія аутизму : Монографія. – Київ: Видавництво «Фенікс», 2010. – 368 с.
18. Спеціальна психологія. У питаннях і відповідях: навчальний посібник / укл. О. В. Чепка – Умань : ВПЦ «Візаві», 2016 – 104 с.
19. Спеціальна педагогіка: понятійно-термінологічний словник / [Ред-упоряд. В.І. Бондарь]. – Луганськ : Альма-матер, 2003. – 436 с.
20. Хрестоматія з логопедії. Навчальний посібник. За ред. Шеремет М.К. – Київ: Слово, 2008. – 380с